

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ

**Матеріали VI Міжнародної науково-практичної
конференції
(19-20 вересня 2019 р.)**

**Львів
«Галицька видавнича спілка»
2019**

УДК 658.581
ББК У9 (4Укр) 212-13
П 781

Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 р.) – Львів: ТЗОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. – 166 с.

У збірнику розміщено наукові матеріали з таких тематичних напрямів, як: формування та реалізація конкурентної політики в сучасних умовах; теоретичні та прикладні аспекти державного регулювання економіки; вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку конкуренції на товарних ринках; механізми підвищення конкурентоспроможності в умовах нестабільності; публічно-приватна взаємодія – сутність, перспективи розвитку та напрями вдосконалення; економічна та інформаційна безпека держави та підприємств; децентралізація та регіональний розвиток; становлення громадянського суспільства та його роль у формуванні класу державних службовців, проблема взаємодії держслужбовців та громадськості; соціальні аспекти зайнятості та конкурентоспроможності на ринку праці в контексті державного та регіонального розвитку.

За зміст та мовно-стилістичне редагування відповідальність несуть автори

© Національний університет „Львівська політехніка”, 2019

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Співголови комітету:

- Лагунін Василь Дмитрович - завідувач кафедри економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торгово-економічного університету, д.е.н., професор;
- Поплавська Жанна Василівна - завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор.

Заступники:

- Дейнека Олександр Георгійович – д.е.н., проф., зав. кафедри менеджменту і адміністрування Харківського державного університету залізничного транспорту;
- Кривінська Наталія – старший науковий співробітник дослідницької групи е-бізнесу Школи бізнесу Віденського університету, д.т.н., асоційований професор;
- Петровський Петро Михайлович – професор кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор;
- Полянська Алла Степанівна - зав. кафедри менеджменту та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, д.е.н., професор;
- Помикала Марта - зав. кафедри права і адміністрування Жешівської політехніки ім.І.Лукаsevича, Жешів, д.е.н., професор;
- Пришляк Марія – ректор Українського вільного університету, Мюнхен, д.і.н., професор;
- Садова Уляна Ярославівна – професор кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор;
- Фрончкewич-Вронка Альдона - зав. кафедри публічного управління та суспільних наук Економічний університет, Катовіце, д.е.н., професор;
- Яськов Віктор Васильович – директор Інституту адміністрування та післядипломної освіти Національного університету “Львівська політехніка”, к.т.н., доцент.

ЗМІСТ

БАБЕНКО К.С.	ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	10
БАРИЧ-ТІНОВСЬКА Л.П.	МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ	11
БАРИНОВ В.В., СКОРИК Г.І., КОГУС Р.В.	СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛІТНІХ ЛЮДЕЙ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	13
БОРТНІКОВА М.Г., РУДА М.В.	РЕАЛІЗАЦІЯ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	14
БРІНЦЕВА О.Г.	ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СПІЛЬНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ ПРАЦІ	15
БУЗЕЦЬКИЙ І.Г.	МІСЦЕ РИНКОВИХ СИГНАЛІВ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ	17
БУЛЄЄВ І.П., ІВАНЕНКО Л.В., БРЮХОВЕЦЬКИЙ Я.С.	ІНСТРУМЕНТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	19
ВІЄЦЬКИЙ О.А.	SWOT-АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ	21
ВОЛОШЕНКО А.В.	РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	23
ГАЛАЙКО А.М.	СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	24
ГЕРАСИМЕНКО А.Г.	МЕРЕЖЕВІ ЕФЕКТИ НА СЛУЖБІ У РИНКОВОЇ ВЛАДИ	26
ГРИНЬКЕВИЧ О.С.	РІЗНОМАНІТНІСТЬ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ	28
ГУМЕНЮК В.В., ПАЛДОВИЧ Ю.-Н.	РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ	30
ДАНИЛОВИЧ- КРОПИВНИЦЬКА М.Л.	МЕРЕЖІ У ФОРМІ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ	32
ДОВБЕНКО В.І.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ НОВОСТВОРЮВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ	34
ДУБІНІНА М.В.	ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ФОРМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	36

ЗАХАРЧУК М.Є., МАНДЮК Я.Ю., САДОВА У.Я.	ВОЛОДІННЯ МОВАМИ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РОБОЧОЇ СИЛИ НА РИНКУ ПРАЦІ	38
ЗУБИК А.І., МЕЛЬНИК О.О.	ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	40
ІВАНИЦЬКА Н.Б.	КРИЗА І ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	42
ІЛЬЧУК П.Г., КОЦЬ О.О., КУДЬ А.О.	РЕЙТИНГУВАННЯ БАНКІВ В УКРАЇНІ	43
ІЛЬЧУК П.Г., КОЦЬ О.О., ЮЩИК Ю.В.	ІНФЛЯЦІЙНІ ОЧІКУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ МОНЕТАРНОГО ТРАНСМІСІЙНОГО МЕХАНІЗМУ В УКРАЇНІ	45
КАНЦІР В.С., КАНЦІР І.А.	ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ, ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	47
КАРАСЮКЕВИЧ Ю.В., СТЕПУРА Т.М.	ЯКІСТЬ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ Й ФУНКЦІЇ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ: ВИКЛИКИ УКРАЇНИ	49
КЛІПКОВА О.І.	РИНОК ЕНЕРГОРЕСУРСІВ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МОНОПОЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
КОЛОМІЄЦЬ Г.М., МЕЛЕНЦОВА О.В., БОНДАРЕНКО Ю.	АЛГОРИТМІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ З КЛІЄНТАМИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	53
КОЛОША В.В.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ МУЛЬТИРИНКОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	55
КОМАРИНЕЦЬ С.О.	БІЗНЕС-ПРОСТІР СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ	57
КОМАРИНЕЦЬ С.О., ГОРОШКО Ю.В.	СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	58
КОМАРИНЕЦЬ С.О., МУСІЙОВСЬКИЙ Р.Ю	МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	59
КОРЧИНСЬКА О.О.	ОСОБЛИВОСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ ГРОМАД	60
КОЦЬ О.О., ІЛЬЧУК П.Г., МИТРОВЦІ М.В.	ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	62
КОЦЬ О.О., ІЛЬЧУК П.Г., ПАПРНИК С.Є.	САЛЬДО ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З МАКРОЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ	63
КУЗЬМІН О.Є., КОМАРНИЦЬКА Г.О.	МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДІАГНОСТУВАННЯ МИТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	65
КУЗЬО Н.Є., КОСАР Н.С.	ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ У ПОСИЛЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ СЕРЕДНІХ І МАЛИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИРОБНИКІВ	67

КУПРІЙ О.Д.	СУЧАСНІ ТРЕНДИ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ: ДЕРЖАВНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ	68
КУЦЕНКО К. І., ВОРОНЮК Є.В., КУЦЕНКО Ю. А.	КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	70
КУШНІРЕНКО О.М., ЦИПЛІЦЬКА О.О.	СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КАРТИ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ ЯК ДІЄВОГО ІНСТРУМЕНТУ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	71
ЛИХОЛАТ С.М., МЕДВІДЬ Р.В.	ЕКОЛОГІЧНА СЕРТИФІКАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ТОВАРІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	73
МАМЧИН М.М., ПАРОБЕЦЬКА І.М., КОЛЯДИЧ М.М.	ОПТИМІЗАЦІЯ МЕДИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ ПОТРЕБИ В МЕДИЧНІЙ ДОПОМОЗІ В ПРОЦЕСІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЗ УКРАЇНИ	75
МАЦЕЛЮХ Ю.Р.	ОЦІНЮВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ – КОНКУРЕНТНА ПЕРЕВАГА НА РИНКУ ПРАЦІ	77
МЕЛЬНИК О.Г., АДАМІВ М.Є., КОЦЬ І.І.	РОЗВИТОК МИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	79
МЕЛЬНИК С.Б.	ЛЕГАЛІЗОВАНА В УКРАЇНІ ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ	80
МИХАЛЬЧИШИН Н.Л.	КОНКУРЕНЦІЯ ТА СПІВПРАЦЯ В КОНКУРЕНТНІЙ ВЗАЄМОДІЇ РИНКОВИХ СТРУКТУР ЯК ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	82
МНИХ О.Б., САПОТНИЦЬКА Н.Я., КОСТЮК О.С.	ВИВЧЕННЯ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ЛІДЕРІВ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ І АНАЛІЗ ПРИЧИН КРИЗИ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	84
МОЙСЕЄНКО І.В.	ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	86
НАНІВСЬКИЙ С.Л.	РОЛЬ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ У СТВОРЕННІ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ	87
НІКІТІН Ю.О., КУЛЬЧИЦЬКИЙ О.І.	ІНДУСТРІЯ 4.0 В УКРАЇНІ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАХОДИ РОЗВИТКУ	88
НОВЦЬКА Ю.І., МИХАЛЬЧИШИН Н.Л.	ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДНИХ МОНОПОЛІЙ В УКРАЇНІ	90
ОТЕНКО В.І., КУЛІШ Н.В., ХАРНАМ М.В.	СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ	91
ОТЕНКО І.П. МАЛЯРЕЦЬ Л.М. ЧЕПЕЛЮК М.І.	ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ	92

ОТЕНКО П.В., ПОЛОЗКОВ Я.Є.	ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	94
ПЕЛЕХ О.Б.	ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ	95
ПЕТРОВСЬКИЙ П.М.	ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ДОВІРИ ДО ПУБЛІЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	97
ПОЛЯНСЬКА А.С., САВЧУК С.В.	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК ЗМЕНШЕННЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	100
ПОПЛАВСЬКА Ж.В., ЛУКАШЕВСЬКА У.Т.	ОСОБЛИВОСТІ КООПЕТИЦІЇ ЯК ФОРМИ СПІВПРАЦІ КОНКУРЕНТІВ	101
ПРОЦІВ О.Р.	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ ТВАРИННОГО СВІТУ	102
ПУШАК Г.І.	ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ	104
САВ'ЮК Л.О., ДРАЧУК Ю.З.	РОЗРОБКА БАГАТОФАКТОРНИХ МОДЕЛЕЙ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ	105
САДОВА У.Я., БАВДИС Н.Б.	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ОСВІТИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ	107
САДОВА У.Я.	УКРАЇНСЬКА МІГРАЦІЯ Й МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ	108
СЕЛЮТІНА А.С.	ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇН З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ	110
СЕНІВ Л.А., ШОСТАК О.А.	ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	112
СКОРИК Г.І., СКОРИК О.В.	ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПРИ ПЕРЕТИНІ КОРДОНУ	114
СТЕПУРА Т.М.	ЕНЕРГЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ЯКОСТІ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	116
СУПРУНЕНКО С.А.	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	118
ТЕРЛЕЦЬКА В.О.	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	120
ТРЕВОГО О.І., БОБИК Т.В.	УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ	121
ТРЕВОГО О.І., ЛИННИК О.О.	РЕЗУЛЬТАТИ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ЦИФРАХ	123

ТРЕВОГО О.І., ЧЕРКАС Х.І.	МЕХАНІЗМ МОНИТОРИНГУ ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	125
ТЯПТІН І.М.	ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	127
ФЕОФАНОВА І. М.	НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ	128
ФИЛЮК Г.М.	КОНЦЕПЦІЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОМІНУЮЧОГО СТАНОВИЩА НА РЕЛЕВАНТНОМУ (ВІДПОВІДНОМУ) РИНКУ	130
ХАРАЗІШВІЛІ Ю.М., ГРІШНОВА О.А.	СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ З ПОЗИЦІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	132
ЧАБАН В.С., САДОВА У.Я.	РИНОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ І ПРАЦЕЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ: ДО ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ	134
ЧЕРЕДНІЧЕНКО Д.П.	КЛЮЧОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СВІТОВОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ: ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ	136
ЧЕРНИШ А.А.	ПРОБЛЕМАТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ	138
ШАЛЕВА О.І., ШУПОВАЛ А.І.	ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ СУБ'ЄКТІВ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИТЕЙЛУ	139
ШВЕЦОВА М.Б., СТЕЦІЮК П.І.	ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	141
ШКВАРЧУК Л.О., СЛАВ'ЮК Р.А.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	142
ЮСЬКІВ Б.М., ПЛЯШКО О.С.	ОЦІНЮВАННЯ КРЕАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ	144
ALDONA FRĄCZKIEWICZ- WRONKA, MARTYNA WRONKA-POŚPIECH, RAFAŁ PORC	SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL ACTIVATION OF PEOPLE WITH DISABILITIES	146
ANNA KOZAK	THE EFFECTIVENESS OF THE PUBLIC SERVICES CO- PRODUCTION PROCESS – RESULTS OF A SYSTEMATIC REVIEW OF THE LITERATURE	148
JERZY KUCK	INNOWACYJNE TRANSAKCJE PRZYSZŁOŚCI PRZY WYKORZYSTANIU KRYPTOWALUT	150

JOANNA TOCZYŃSKA	UWARUNKOWANIA KONKURENCYJNOŚCI FUNKCJONOWANIA SEKTORA TRANSPORTU UNII EUROPEJSKIEJ	152
YURIY DRACHUK, YELYZAVETA SNITKO, MONIKA JAWORSKA	TO PROBLEMS OF INCREASING COMPETITIVENESS ENTERPRISES IN THE GLOBAL ECONOMY	154
RUSSELL PITTMAN	NEW LEARNING ON THE ECONOMICS OF VERTICAL MERGERS?	156
Відомості про авторів		158

на види включає, перш за все, види пасивної та активної стратегічної поведінки підприємства на ринку: стратегії пасивного виживання, які використовують наявні можливості та є типовим способом дій для підприємства у стабільному та передбачуваному середовищі - «пасивність» дій визначається тим, що підприємство не намагається впливати на зовнішнє середовище; стратегії активного виживання підприємства, що направлені на активний пошук та ефективне використання можливостей; стратегії активного впливу на зовнішнє середовище відповідають та включають дії з активного пошуку та створенню нових можливостей для інноваційного розвитку підприємства. До стратегій пасивного виживання підприємств можна віднести стратегії вилучення вкладень, стратегію без змін, згортання бізнесу. Особливим питанням постає визначення серед таких стратегій такий їх вид як стратегії «без змін». Такі стратегії використовуються підприємствами з тривалим життєвим циклом продукції, що є характерним для підприємств важкого машинобудування.

Аналіз конкурентного контексту розвитку підприємств з міркувань багатьох дослідників виходить з факту наявності конкурентних переваг й певного стратегічного напрямку діяльності підприємства, його цінності та привабливості. Тому найбільш простими та доступними для проведення аналізу реалізації конкурентної політики підприємств виступають показники темпів зростання: обсягів виробництва, продажів, ринкового попиту та ін.. Порівняння цих показників з темповими показниками, які характеризують тенденції в національній економіці – в цілому в промисловості або в окремій галузі – дає підстави говорити про наявність чи відсутність перспектив та загроз для напрямку діяльності, що розглядається. Однак, варто зауважити, що такий аналіз має певні недоліки: макроекономічна класифікація галузей, яка використовується в офіційній статистиці є надмірно загальною, щоб представити необхідні дані; статистичні дані щодо обсягів продажу окремих товарів відповідають значному масштабу, оскільки напрямок діяльності може охоплювати декілька виробів; аналітичні дані мають ретроспективний характер, а напрямок діяльності здебільшого спирається на результати перспектив зростання. Але такий підхід все ж таки дозволяє отримати оцінку щодо успішності конкурентної політики через наявність конкурентних переваг та привабливості стратегічного напрямку діяльності підприємств на ринку.

Особливостями процесів реалізації конкурентної політики машинобудівних підприємств Харківського регіону виступають їх пасивні та активні ознаки. Серед пасивних дій найбільш типовими є: підтримка ліквідності та стабільності фінансового стану; забезпечення надійності техніко-технологічних процесів; дотримання режиму економії у використанні фінансово-економічних ресурсів; надання в оренду приміщень, обладнання, здійснення вантажних перевезень. До активних дій можна віднести: активне проведення досліджень ринку; наявність нових розробок та освоєння нових технологій; пошук стратегічних партнерів та освоєння нових ринків; використання нових організаційних форм кооперації та інтеграції. З огляду на взаємообумовленість бізнес-процесів, що відбуваються на підприємстві, необхідним є дотримання принципу стратегічного мислення та системності в управлінських діях.

ОТЕНКО І.П., МАЛЯРЕЦЬ Л.М., ЧЕПЕЛЮК М.І.
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Концепція створення та розвитку конкурентоспроможного потенціалу базується на попереджувальному, превентивному характері стратегічних та тактичних дій підприємства в конкурентному середовищі. Однак, проведення діагностичного оцінювання використовує результати ретроспективного аналізу даних та оцінювання поточного стану конкурентоспроможного потенціалу. Технології оцінювання включають методи організації процесів аналізу, оцінювання, діагнозу, класифікацію можливих відхилень від характеристик норм або бажаного стану. Визначають три форми такого оцінювання – аналітичну, експертну та

імітаційну. Аналітична оцінка конкурентоспроможного потенціалу підприємства використовує безконтактні методи для роботи з інформацією та методи конкурентного аналізу, типологій, стратегічних карт, матричні й т.ін. Експертна - базується на інформації, що отримана контактними методами за рахунок проведення спеціальних експертних та соціоекономічних опитувань в ході дослідження. Імітаційна (модельна) оцінка дозволяє отримати інформацію про об'єкт шляхом імітаційного моделювання, тому використовуються економіко-математичні методи - факторного аналізу, кластерного аналізу, нейронних мереж, дискримінантного аналізу, інтегральних оцінок й т.ін.

Оцінка конкурентоспроможного потенціалу передбачає визначення поточного та перспективного стану конкурентного середовища, рівня конкурентоспроможності підприємства, установлення системи пропорцій для забезпечення стійкості й підтримки збалансованості стану конкурентоспроможного потенціалу. Тому інтерес представляє комплексна оцінка, заснована як на визначенні величини потенціалу, так і на дослідженні динаміки зміни в його стані й використанні. При цьому вимір конкурентоспроможного потенціалу повинен включати оцінку всіх його складових, з огляду на визначальні й різні за своєю природою фактори: рівень досягнення цілей підприємства, ефективність функціональних сфер діяльності, здатність системи управління до поступального самовдосконалення й саморозвитку і т. д.. Статичний підхід припускає визначення системоутворюючих елементів і зв'язків, що становлять конкурентоспроможний потенціал, виявлення зовнішніх і внутрішніх його факторів. Динамічний підхід розглядає зміни, що відбуваються в потенціалі й пов'язані із процесами функціонування й розвитку підприємства і його конкурентного середовища.

Дія оцінювально-аналітичної системи конкурентоспроможного потенціалу нерозривно пов'язана з вибором стратегічних пріоритетів підприємства й зіставленням з цілями розвитку. У такій системі досить істотна роль інформації, що несе характеристики конкурентоспроможності підприємства – цілі, результати і рушійні фактори в кількісному і якісному вимірі. Тому основним завданням такої системи є формування системи показників, параметрів, критеріїв та індикаторів, що визначають як сам конкурентоспроможний потенціал, так і процеси його зміни та дозволяють управляти ними. Традиційно в управлінському контролі використовуються фінансово-економічні показники. Однак процеси реалізації рішень, що пов'язані з довгостроковою перспективою вимагають використання в управлінні крім фінансово-економічних, не фінансових показників. До таких показників належать – формування корпоративних знань і досвіду, завоювання довіри споживачів і співробітників, розробка образу підприємства в майбутньому і т. д. Показники конкурентного положення підприємства, його конкурентних переваг та особливостей ринкового оточення є основними критеріями при визначенні цілей та стратегій їх досягнення. Такими показниками виступають: характер розподілення ринкових часток між конкурентами, темпів зростання ринку, його рентабельності або інтегрального показника. Будь яке рішення передбачає порівняння показників діяльності підприємства з конкурентами. Однак основним показником, що характеризує конкурентну позицію підприємства на ринку є ринкова вартість підприємства. Вона може обчислюватися, базуючись на різних підходах з урахуванням поставленої мети. Сутність оцінки вартості підприємства полягає у визначенні поточних і майбутніх вигод від володіння «бізнесом» чи його частиною в грошовому вираженні.

Для оцінювання конкурентного потенціалу підприємства використовують інтегральні показники функціональних сфер діяльності – виробничої, маркетингової, інвестиційно-інноваційної, управління персоналом, фінансової. Така система показників носить ієрархічний характер, так як вищий рівень представляє інтегральний показник розрахований за узагальнюючими показниками кожної функціональної сфери діяльності. Базою для розрахунку цього показника є матриця, яка включає значення всіх показників нижнього ієрархічного рівня представленої системи. Місце у верхній ієрархії системи показників оцінки, яке займає узагальнюючий параметр конкурентного потенціалу підприємства, обґрунтовується значимістю його як основної функції – забезпечення зв'язаності й інтеграції економічних процесів на підприємстві. Зазначена технологія оцінки дає можливість порівнювати конкурентні переваги

потенційних конкурентів, тобто підприємств, які в майбутньому мають умови і можливість для освоєння і впровадження виробництва певного виду продукції.

Слід зазначити, що найбільш складним моментом усієї обчислювальної процедури є обґрунтування еталону конкурентних переваг підприємства. При виборі еталону можна використовувати методи: експертних оцінок; критерію min-max; визначення в системі показників–ознак стимуляторів, дестимуляторів і номінаторів. Еталонні значення показників конкурентного потенціалу підприємства формуються на базі аналізу інформації про потреби ринку та ефективність процесів у функціональних сферах діяльності. Так, критеріями для побудови еталону конкурентних переваг у виробничій сфері діяльності підприємства є мінімізація витрат на виробництво продукції, забезпечення максимальних обсягів реалізації, максимальної продуктивності праці, фондоозброєності і фондовіддачі й т.ін. Кожне підприємство має змогу сформулювати свій еталонний рівень конкурентоспроможного потенціалу, та представити узагальнюючими показниками за функціональними сферами дальності. Представлена технологія дозволяє кількісно оцінити елементи конкурентоспроможного потенціалу підприємства, а розрахований інтегральний показник зіставити з аналогічними оцінками підприємств-конкурентів, врахувати синергізм елементів і на цій підставі приймати обґрунтовані управлінські рішення з формування конкурентних стратегій. Динаміка змін узагальнюючого показника виступає ознакою ефективності управління всіма функціональними сферами діяльності підприємства та успішності реалізації конкурентної політики підприємства.

Крім представленої технології оцінювання існує підхід до оцінювання взаємозв'язку елементів конкурентоспроможного потенціалу з використанням кількісних оцінок за допомогою кореляційно-регресійного аналізу та методу експертних оцінок, за рахунок використання неформалізованих знань і досвіду фахівців підприємства, які постійно займаються формуванням конкурентоспроможного потенціалу у рамках своїх функціональних обов'язків. Зіставлення кількісних і якісних оцінок дає можливість визначити сферу збігу значущих результатів і скласти список сильних взаємозв'язків елементів при змінах, що в них відбуваються. Підсумковий набір сильних взаємозв'язків елементів конкурентоспроможного потенціалу підприємства є основою для побудови матриці, що виступає зручним інструментом для прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на вибір стратегічних орієнтирів при проведенні змін у діяльності підприємства для зміцнення і розвитку його конкурентних переваг.

Наведені технології мають переваги та недоліки щодо їх використання, але в цілому доповнюють один одного, їх застосування дозволяє робити висновки щодо можливостей розвитку конкурентоспроможного потенціалу підприємства. Крім зазначеного, за рахунок оцінювання потенціалу в цілому і його елементів, можливо значно скоротити час адаптивної реакції підприємства на зміни, що відбуваються, забезпечити дієвість системи діагностики і зосередити зусилля на стратегічному управлінні розвитком підприємства.

ОТЕНКО П.В., ПОЛОЗКОВ Я.Є.

Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Світовий досвід економічного розвитку країн та аналіз передових практик показує, що в існуванні інституту економічної безпеки зацікавлені як держава так і підприємництво. Американська модель економічної безпеки, яка забезпечує високий рівень та безпеку інвестування, базується на двосекторній системі зв'язків між державою і бізнесом, побудованій за типом «асоціації + агентства», що надає системі представництва бізнесу необхідний ресурс «гнучкості» і дає можливість уникнути як олігархізації, так і проблем, які неминуче породжує корпоратизація відноси між бізнесом і державою. Виділено три типи моделей економічної безпеки